

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ
W BIAŁOGARDZIE
ZA ROK 2019**

Spis treści

<i>WSTĘP</i>	3
<i>I. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISK</i>	5
<i>II. POMOC SPOŁECZNA</i>	7
2.1 Analiza świadczeń z pomocy społecznej	7
2.1 Praca socjalna	12
2.2 Interdyscyplinarny Zespół Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	18
2.3 Inne działania podejmowane na rzecz świadczeniobiorców pomocy społecznej	19
<i>III. STYPENDIA SZKOLNE</i>	21
<i>IV. ŚWIADCZENIA RODZINNE, FUNDUSZ ALIMENTACYJNY I ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE</i>	22
4.1 Świadczenia rodzinne	22
4.2 Fundusz alimentacyjny	24
4.3 Karta Dużej Rodziny	25
4.4 Świadczenie wychowawcze (500+)	25
4.5 Świadczenie Dobry Start (300+).....	25
<i>V. WYKONANIE FINANSOWE ZA 2019 ROK ORAZ PLAN NA 2020 ROK MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BIAŁOGARDZIE</i>	27
<i>VI. PLAN I POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2020 ROK</i>	29

WSTĘP

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie jest jednostką organizacyjną Miasta, realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej, polegające na udzielaniu świadczeń pieniężnych, pomocy rzeczowej, pomocy usługowej, pracy socjalnej i wsparcia środowiskowego. Pomoc społeczna powszechnie rozumiana głównie, jako wsparcie finansowe i rzeczowe, obecnie jest ukierunkowana na wszelkiego rodzaju działania, zmierzające poprzez pracę socjalną do przezwyciężania trudności określanych jako czasowe, jedynie przy niewielkim wsparciu finansowym.

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie w szczególności należy:

- prowadzenie postępowań, wydawanie decyzji oraz wypłata zasiłków stałych, okresowych, celowych i specjalnych celowych;
- kierowanie do domów pomocy społecznej, schronisk, noclegowni oraz opłacanie lub dofinansowanie opłat za pobyt w nich;
- zapewnienie pomocy w formie posiłku;
- opłacanie składek emerytalnych, rentowych i zdrowotnych za osoby korzystające z pomocy i kwalifikowanie do w/w świadczeń;
- potwierdzanie prawa do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- świadczenie pracy socjalnej;
- wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w ramach systemu pieczy zastępczej;
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i pielęgnacyjnych;
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych;
- przyznawanie i wypłacanie pomocy materialnej dla uczniów w formie stypendium szkolnego;
- realizacja programu Karta Dużej Rodziny;
- realizacja ustawy o „pomocy państwa w wychowywaniu dzieci”;
- prowadzenie obsługi administracyjnej Interdyscyplinarnego Zespołu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Powyższe zadania w 2019 r. podobnie jak w latach ubiegłych były realizowane ze środków finansowych pochodzących z Urzędu Miasta w Białogardzie i Wojewody Zachodniopomorskiego za pośrednictwem Urzędu Miasta.

Kryterium dochodowe obowiązujące w ustawie o pomocy społecznej od 01.10.2018 r., wynosi:

- na osobę samotnie gospodarującą – 701 zł,
- na osobę w rodzinie – 528 zł,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej dwóch z dysfunkcji, powodującej nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny (tj. ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezrobocie, niepełnosprawność lub długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm lub narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna).

Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej lub odmowa ich przyznania następuje w drodze wydania decyzji administracyjnej zgodnie z kodeksem postępowania administracyjnego.

Zmieniające się uwarunkowania społeczne, a także nowe unormowania prawne w obszarze polityki społecznej państwa wywierają ogromny wpływ na rodzaj działań, podejmowanych przez Ośrodek zarówno na gruncie pomocy społecznej, jak i na innych poziomach zabezpieczenia społecznego.

I. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISK

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie pomocą obejmuje mieszkańców naszego miasta. Pomoc kierujemy do świadczeniobiorców: pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego „Rodzina 500+” oraz stypendiów szkolnych. Liczbę rodzin objętych pomocą przedstawia tabela nr 1:

TABELA NR 1

Lp.	Rodzaj pomocy	Liczba rodzin objętych pomocą
1	Pomoc społeczna	1359
2	Zasiłki rodzinne, fundusz alimentacyjny	1624
3	Stypendia szkolne	201
4	Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”	2475

W 2019r. realizując zadania wydano ogółem 10 268 decyzji administracyjnych, w tym 4996 z zakresu pomocy społecznej, 1955 z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, 546 z zakresu ustawy o systemie oświaty- stypendia szkolne oraz 2771 zakresu realizacji programu „Rodzina 500+”.

Z powyższych danych można zaobserwować niewielki wzrost liczby rodzin, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, spowodowany większym zapotrzebowaniem na usługi opiekuńcze.

W 2019 roku z pomocy społecznej skorzystały następujące grupy osób: osoby bezrobotne i poszukujące pracy, osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale chore, rodziny zagrożone alkoholizmem, osoby bezdomne, osoby opuszczające zakłady karne, osoby u których stwierdzono bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Analizę statystyczną występujących problemów oraz liczbę środowisk przedstawia tabela nr 2.

TABELA NR 2

Przyczyny korzystania z pomocy	Liczba środowisk
Bezrobocie	523
Niepełnosprawność	109
Długotrwała choroba	172
Ubóstwo	815
Niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	81
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	9
Przemoc w rodzinie	2
Narkomania i alkoholizm	69
Zagrożenie bezdomnością	12

Z powyższych danych wynika, że u większości osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej występuje wieloproplemowość. W 2019 r. zarejestrowanych osób w wieku produkcyjnym w Powiatowym Urzędzie Pracy było 606 kobiet i 475 mężczyzn. Wraz ze spadkiem bezrobocia, spadła również ilość osób i rodzin objętych pomocą społeczną

II. POMOC SPOŁECZNA

2.1 Analiza świadczeń z pomocy społecznej

2.1.1. Zadania zlecone gminie.

TABELA NR 3

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń wypłaconych	Kwota świadczeń wypłaconych w zł
1.	ZASIŁKI STAŁE	158	1916	1018 686
	w tym			
	Osoby samotnie gospodarujące	135	1608	893 474
	Pozostające w rodzinie	23	308	125 122
2.	SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE w tym	16	2183	68 441
	Dla dzieci	9	935	44 519
	Dla dorosłych	7	1248	23 922
3.	SKŁADKI ZDROWOTNE opłacane za osoby otrzymujące niektóre świadczenia z pomocy społecznej	257	2122	110 261
RAZEM		x	x	1 166 626

Powyższa tabela przedstawia formy pomocy, liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, liczbę świadczeń wypłaconych oraz kwotę przeznaczoną na te świadczenia.

Nowelizacja Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. w minionych latach zmniejszyły liczbę zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez ośrodki pomocy społecznej. W praktyce sprowadza się to do realizacji pomocy w formie wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki, opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe i realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego oraz świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki jest wypłacane osobom, które postanowieniem sądu zostały ustanowione prawnymi opiekunami osób całkowicie ubezwłasnowolnionych lub nieletnich.

Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są świadczone osobom dorosłym przez opiekunki, natomiast w przypadku dzieci usługi są realizowane przez pedagogów. Terapia zapewniona dzieciom przez Ośrodek stanowiła uzupełnienie zajęć prowadzonych przez wyspecjalizowane instytucje. Usługi opiekuńcze realizowane są w domu chorego, w wymiarze godzinowym ustalonym indywidualnie dla każdego podopiecznego, przy uwzględnieniu szeregu czynników, takich jak: sytuacja zdrowotna, rodzinna, warunki mieszkaniowe. Ustalając liczbę godzin usług w danym środowisku brano pod uwagę również możliwości finansowe MOPS.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest za osoby pobierające zasiłek stały oraz za osoby realizujące zatrudnienie socjalne w Centrum Integracji Społecznej.

1.1.2 Zadania własne gminy.

W ramach zadań własnych Ośrodek świadczył pomoc w formie: zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, przeznaczonych głównie na żywność, odzież, opał, energię, zakup gazu, remont mieszkania, zakup środków czystości, zakup leków, schronienie. Z tych środków pokrywano również koszty pochówku osób, których rodzina nie miała możliwości tego uczynić lub nie posiadały osób bliskich. Tabela nr 4 przedstawia formy pomocy, liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, liczbę udzielonych świadczeń oraz kwotę wydatkowaną na poszczególne świadczenia.

TABELA NR 4

Lp	Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
1	Pochówek	4	4	12 600
2	Inne zasiłki celowe (opał, leki, żywność, inne formy)	264	335	43 319
3	Schronienie	12	12	54 554
4	Domy pomocy społecznej	63	607	1 388 125
5	Zasiłki okresowe	642	4253	1 251 528
6	Usługi zwykłe	123	33109	907 142,13
	RAZEM	x	x	3 657 268

Jak wynika z powyższej tabeli na realizację świadczeń w tym zakresie wydatkowano ogółem 3 289 352.

W 2019 roku gminy otrzymały dotację celową z budżetu państwa na pokrycie wydatków na zasiłki stałe i zasiłki okresowe.

Osoba ubiegająca się o przyznanie zasiłku stałego musi posiadać co najmniej umiarkowany stopień niepełnosprawności i wykazać brak uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Zasiłek stały stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Od października 2018 roku wysokość zasiłku stałego wynosi 701 zł. Przyznany zasiłek stały nie mógł być niższy od kwoty 30 zł. Ogółem z tej formy pomocy skorzystało 158 osób (2018r.- 194 osób) na ogólną kwotę 1 018 686 zł (2018r.- 986 922 zł).

Na realizację zasiłków okresowych w 2019r. wydatkowano kwotę- 1 251 528 zł, a skorzystało z tej formy pomocy 642 rodziny.

W roku 2019 z usług opiekuńczych skorzystało 110 osób, natomiast do Domów Pomocy Społecznej skierowano 16 osób.

Osoby ubiegające się o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej to głównie osoby samotne, bądź też nie mogące oczekiwać na wsparcie ze strony rodziny, długotrwale chore,

które nie mogą samodzielnie egzystować w środowisku domowym. Istotną konsekwencją demograficznego starzenia się społeczeństwa jest coraz częstsze samotne zamieszkiwanie osób starszych. Postępujące procesy geriatryczne stwarzają wnioskodawcom trudności w zakresie samodzielnego zabezpieczenia potrzeb życiowych, długotrwała choroba lub niepełnosprawność ogranicza ich funkcjonowanie społeczne oraz marginalizację życia.

Dlatego też realizacja zadań ujętych w art. 54 ustawy o pomocy społecznej tj. umieszczenia w domu pomocy społecznej i pokrycie kosztów związanych z pobytom osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby czy niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu w roku 2019 r. przedstawiała się następująco:

- 16 osób na mocy decyzji Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie zostało skierowanych do Domów Pomocy Społecznej.

Na zabezpieczenie pobytu osobom w domach pomocy społecznej w 2019 roku wydatkowano kwotę 1 388 126 zł (2018r.- 1 251 639zł) dla 53 osób umieszczonych w DPS.

1.1.3 Program „Program posiłek w domu i w szkole ”

Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, przygotowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, z budżetu Wojewody Ośrodek otrzymał dotację w kwocie 592 225,83zł. Łączny koszt programu wyniósł 859 899,53zł.

W ramach programu realizowano zadania poprzez dożywianie dzieci w żłobkach, przedszkolach, szkołach, stołówce MOPS w Białogardzie, schroniskach. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie przyznawał również pomoc podopiecznym w postaci zasiłków celowych. W ramach tych działań wykorzystany był również udział środków własnych w wys. 20%. Wydatki w tym zakresie oraz liczbę rodzin, które skorzystały z tej pomocy przedstawia tabela nr 5.

TABELA NR 5

	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota w zł
posiłki w stołówce MOPS	258	46640	113 700,00
posiłki w szkole	142	19607	186 677,00
posiłki w przedszkolu	75	9179	37 675,00
posiłki w schroniskach i innych stołówkach	1	307	3 910
Zasiłki celowe	427	1509	254 690,00
Razem	X	X	596 652,00

Świadczenia w zakresie dożywiania (bezpłatne posiłki) uprawniają do korzystania większą grupę osób niż do innych świadczeń wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Fakt ten wynika z Uchwały Rady Miejskiej Białogardu z dnia 28 grudnia 2018 r. „W sprawie podwyższenia kwot kryteriów dochodowych uprawniających do świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu *Posilek w szkole i w domu na lata 2019-2023* oraz uchwałę „W sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w ramach wieloletniego rządowego programu *Posilek w szkole i w domu na lata 2019-2023*” Uchwały określają kryterium dochodowe uprawniające do tej formy pomocy do 150% kryterium dochodowego z pomocy społecznej oraz zasady zwrotu wydatków za powyższe świadczenia. W ramach programu w 2019 r. objęto pomocą 902 osoby.

28 października 2018r. uchwałą Rady Miejskiej Białogardu wprowadzono program osłonowy w zakresie dożywiania „Pomoc w formie posiłku dla uczniów i dzieci udzielana na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola ”na lata 2019-2023 w ramach wieloletniego rządowego programu „ Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 r. .

2.1 Praca socjalna

Jednym z wielu zadań prowadzonych przez pracowników socjalnych jest praca socjalna. Jej zadaniem jest aktywizowanie ludzi do rozwoju w pełni ich możliwości, zapobieganie dysfunkcjom, przywracanie klientowi sił i kontroli nad własnym życiem przez odnajdywanie i wspieranie jego zasobów energii i kompetencji. To coś więcej niż aktywizowanie podopiecznego do działania. W pracy socjalnej chodzi o odkrycie u klienta, właśnie w sytuacji kryzysu, mocnych stron i zdolności, a następnie umiejętne odzyskiwanie przez niego kontroli nad kształtowaniem własnego życia.

Praca socjalna jest trudnym działaniem, wymagającym czasu, a większość czasu pracy pracownicy socjalni muszą poświęcić na prowadzenie obszernej dokumentacji swoich podopiecznych. Ponadto klienci Ośrodka wymagają od pracownika socjalnego sprawności działania w celu poprawienia ich sytuacji materialnej, czyli oczekują świadczenia pieniężnego, nie widząc przyczyn ubóstwa. Często nie chcą współpracować z pracownikiem, przyjmując postawę roszczeniową, nie ujawniają problemów rodziny, jak np. alkoholizm, przemoc, narkomania. Pracą socjalną objęte są wszystkie rodziny korzystające z pomocy społecznej, gdyż nierozzerwalnie towarzyszy ona przyznawanym świadczeniom na mocy ustawy. W 2019 roku pracownicy objęli pomocą 1043 rodzin, w których przeprowadzili 2948 wywiadów środowiskowych. Podczas wywiadu pracownik socjalny uzyskuje informacje o rodzinie, obserwuje, mierzy skalę występowania problemu, aby w razie konieczności podjąć działania interwencyjne.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny, pracownicy socjalni zawierają kontrakty socjalne. Postanowienia kontraktu są dostosowane do okoliczności konkretnego przypadku. Kontrakt zawiera uprawnienia i zobowiązania przystępujących do niego stron. Jest niezbędny w sytuacjach, gdy osoba lub rodzina nie chce współpracować z pracownikiem socjalnym w zakresie poprawy własnej sytuacji, np. podjęcie zatrudnienia, podjęcie leczenia odwykowego. W roku 2019 pracownicy socjalni sporządzili 98 kontrakty socjalne, warunki kontraktu zerwało 9 osób. Osoby te nie wyraziły chęci do dalszych działań na rzecz zmiany własnej sytuacji. Ograniczyły sobie w ten sposób dostęp do części świadczeń pomocy społecznej. Kontrakty socjalne nie prowadzą zwykle do radykalnych i szybkich zmian. Stwarzają natomiast płaszczyznę porozumienia i poddają strategię, umożliwiając osiąganie niewielkich postępów, które wspólnie składają się na poprawę efektywności działań.

Pracownicy socjalni swoją pracą obejmują również osoby bezdomne. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie na rzecz osób bezdomnych świadczy różnorodną pomoc

np. skierowanie do schroniska lub świadczenia pieniężne w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych m. in. na żywność, leki, ubranie, po spełnieniu kryteriów określonych w ustawie o pomocy społecznej. Stosownie do art. 8 wspomnianej ustawy – prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 701,00 zł,
- 2) rodzinie, której dochód na osobę nie przekracza kwoty 528,00 zł.

W dniu 30 października 2019 roku Rada Miejska Białogardu podjęła Uchwałę w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia-schronisku dla osób bezdomnych, która daje możliwość korzystania z pobytu w schronisku osobom, których dochód przekracza wyżej wskazane kryterium dochodowe.

W 2019 r. na terenie naszego miasta przebywało 19 osób bezdomnych. W najtrudniejszym okresie jesienno- zimowym pracownicy socjalni muszą zadbać o ich ochronę. We współpracy z pracownikami przytulisk i noclegowni organizują miejsca w placówkach i przekonują bezdomnych o konieczności skorzystania z proponowanych ofert. Często są to długie pertraktacje, gdyż osoby te nie rozumieją zagrożenia, jakie niesie ta pora roku. Systematycznie oferują pomoc w załatwieniu lokalu mieszkalnego i jego wyposażeniu. Indywidualna praca z osobami bezdomnymi realizowana jest w dwóch kierunkach: w pierwszej kolejności konieczne jest zabezpieczenie podstawowych potrzeb egzystencjalnych, czyli schronienia, posiłków, pomocy medycznej, zabezpieczenie niezbędnej i stosownej odzieży oraz udzielanie pomocy finansowej stosownej do pojawiających się potrzeb. Drugi kierunek działania to praca socjalna skoncentrowana na wyjściu z bezdomności. Część osób bezdomnych z chwilą nadejścia zimy organizuje sobie miejsce pobytu we własnym zakresie, 12 osób przyjęło pomoc w postaci schronienia, ale wiele osób bezdomnych odrzuciło propozycję pomocy w tej formie. Z uwagi na to, że w Białogardzie nie ma schroniska dla osób bezdomnych, Miejski Ośrodek Pomocy społecznej w Białogardzie zawarł umowę na świadczenie całodobowego, czasowego schronienia osobom bezdomnym z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Koszalińskie i Stowarzyszeniem na Rzecz Bezdomnych Dom Modlitwy „AGAPE” z siedzibą w Borowym Młynie.

Rejony pracy socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie wyglądają następująco: **załącznik nr 1 do sprawozdania**

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Białogardzie zatrudnionych jest 12 pracowników socjalnych. Każdy z pracowników posiada obszar swojej pracy.

Średnio na pracownika socjalnego przypada 80 aktywnych środowisk.

Pracownicy socjalni działając na rzecz zmiany, życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin współpracują z Sądem, Powiatową Komendą Policji, Poradnią Uzależnień, zakładami karnymi, pracownikami przytulisk i noclegowni, lekarzami rodzinnymi i pedagogami szkolnymi, pracownikami Centrum Integracji Społecznej, Powiatowym Urzędem Pracy.

Na mocy porozumienia zawartego między MPiPS a Centralnym Zarządem Służby Więziennej Ośrodek otrzymuje informacje na temat osób opuszczających zakłady karne. Częstym problemem bywa brak możliwości powrotu do miejsca ostatniego pobytu. W takich sytuacjach pracownicy również organizują miejsca w placówkach oraz wsparcie finansowe, z którego skorzystały 9 osób po odbyciu kary pozbawienia wolności.

W swoich działaniach pracownicy socjalni mają styczność również ze zjawiskami przemocy domowej.

Skuteczne pomaganie ofiarom przemocy domowej wymaga uwzględnienia różnych aspektów życia rodziny. Ofiary przemocy potrzebują pomocy psychologicznej, socjalnej, często medycznej. Swoje działanie w tych rodzinach pracownicy wspierają specjalistami, którzy mają nie tylko kwalifikacje zawodowe, ale także kompetencje, predyspozycje psychiczne, możliwości stosowania różnych narzędzi badawczych, umiejętność wspierania rodziny. Współpracują ściśle z Powiatową Komendą Policji, kuratorami, pedagogami szkolnymi. W 2019 roku pracownicy uczestniczyli w 97 spotkaniach roboczych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

W rodzinach, w których występuje alkoholizm, wielodzietność i w rodzinach niepełnych prowadzone jest poradnictwo. Wymienione okoliczności często utrudniają, a nawet uniemożliwiają rodzinie samodzielne, bez pomocy z zewnątrz przezwyciężenie trudnej sytuacji. Czasami jest to długi proces działań wymagający cierpliwości, zrozumienia problemu, aż do osiągnięcia postawionego celu. W 2019 roku pracownicy socjalni w ramach podjętych działań w rodzinach z problemem alkoholowym skierowali do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 12 wniosków.

Praca socjalna to również pomoc w wyszukiwaniu zatrudnienia rodzinom, mobilizowanie do jego podjęcia. Wśród podopiecznych pomocy społecznej można zauważyć nieumiejętność poszukiwania pracy, brak znajomości aktywnych form jej znalezienia. Brak podstawowej wiedzy i umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy posiada przełożenie na proces utrwalania się postawy biernej oraz dominacji przekonania o bezsilności wobec wymagań współczesnego rynku pracy, słabości, niskiej samooceny. Bezrobocie i w konsekwencji korzystanie z zasiłków pomocy społecznej staje się sposobem na życie

zarówno osób zdrowych jak i niepełnosprawnych. Zadaniem pracowników socjalnych pomagającym osobom bezrobotnym jest m. in. Informowanie o warunkach i możliwościach uzyskania pomocy, wychwytywanie trudnych przypadków socjalnych wśród osób bezrobotnych, kontrola aktywności klientów w poszukiwaniu pracy, informowanie o ofertach pracy oraz aktywizowanie poprzez uczestnictwo w programie zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej. Program ten realizuje 35 osób.

Wiele osób, z uwagi na wiek lub ciężką chorobę, jest niezdolnych do samodzielnej egzystencji. W tych sytuacjach pracownicy socjalni podejmują kroki w kierunku umieszczenia tych osób w domach pomocy społecznej, gdzie zapewniona jest stała, profesjonalna opieka. Wiele wysiłków od pracowników socjalnych wymaga praca z indywidualnymi przypadkami. Dotyczy to głównie osób zaburzonych psychicznie, gdyż w tym przypadku ważne są nie tylko cele zdrowotne, ale również dobro osobiste. W sytuacjach, w których rodziny nie wyrażają chęci na współpracę z pracownikiem socjalnym w ramach prowadzonej pracy socjalnej lub stan zdrowia ogranicza możliwość podejmowania decyzji, pracownicy występują do Sądu o wydanie postanowienia w sprawie umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej o odpowiednim profilu w zależności od jednostki chorobowej lub nadzór kuratora nad rodziną.

Pracownicy socjalni uczestniczą również w działaniach Zespołu Doradczego ds. rozwiązywania problemów narkomanii.

Praca socjalna jest trudnym zadaniem i wymaga od pracownika socjalnego dobrego przygotowania zawodowego. Mobilizuje pracowników do podnoszenia kwalifikacji przez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach specjalistycznych oraz podejmowania nauki na wyższych uczelniach, jak również zdobywania specjalizacji zawodowych.

W 2019 r pracownicy socjalni brali udział w spotkaniach, szkoleniach – Interwencja kryzysowa w nurcie TSR.

Magazyn odzieży

Magazyn odzieży powstał na potrzeby projektu „Cztery Kąty” pod koniec 2012r. Z magazynu odzieży skorzystało do końca 2019 r. około 350 osób. Jest formą pomocy, która bardzo sprawdziła się w naszym Ośrodku. Z magazynu odzieży korzystają nie tylko osoby bezdomne, ale wszystkie potrzebujące. W okresie jesienno-zimowym największe zainteresowanie odzieżą było wśród osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością. Kurtki, obuwie, bielizna to najczęściej pozyskiwane rzeczy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie odzież pozyskuje od osób prywatnych, mieszkańców Naszego miasta

Mieszkania chronione

Mieszkanie chronione przeznaczone jest dla rodzin, które ze względu na trudną sytuację życiową, niepełnosprawność, lub chorobę, z uwagi na zdarzenie losowe potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonego przez jednostki całodobowej opieki. Mieszkanie przeznaczone jest dla rodzin z terenu Miasta Białogard. Celem funkcjonowania mieszkania chronionego jest udzielenie schronienia osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, zapewnienie bezpieczeństwa, usamodzielnienie osób przebywających w mieszkaniu i powrót do środowiska. Mieszkanie ma charakter rotacyjny a okres na jaki jest przydzielone zależy od indywidualnej sytuacji osoby i możliwości zaspokojenia potrzeby mieszkania we własnym zakresie, nie dłużej niż 3 lata, nadzór nad sposobem korzystania z mieszkania chronionego sprawuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Od sierpnia 2015 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kieruje osoby najbardziej potrzebujące do mieszkań chronionych. W 2019 r. 5 rodziny przebywały w mieszkaniach chronionych na dłuższy pobyt z uwagi na trudności z pozyskaniem mieszkania we własnym zakresie, trudną sytuację finansową. Rodziny te objęte są wsparciem finansowym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Asystent rodziny

W dniu 28 kwietnia 2011r. Sejm przyjął ustawę o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ma przede wszystkim na celu pomoc rodzinom, które mają kłopoty wychowawcze oraz zmienić system opieki nad dziećmi pozbawionymi opieki rodziców. Ustawa wprowadza funkcję tzw. Asystenta rodziny, który ma wspierać nie tylko w przewidywaniu problemów wychowawczych, ale również w codziennych sprawach.

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, Dyrektor Ośrodka zleca przeprowadzenie w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodzinę, asystent podejmuje pracę z rodziną.

Asystent pomaga rodzinom, które z różnych powodów nie są w stanie samodzielnie spełniać prawidłowo funkcji opiekuńczo-wychowawczej wobec dzieci. Jego głównym zadaniem jest nie dopuścić do oddzielenia dziecka od rodziny lub umożliwić jak najszybszy powrót dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

Powierzając asystentowi rodziny pracę z daną rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zakres pomocy, jaka powinna być udzielona rodzinie. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. W 2019 r. pomocą asystenta objętych było 30 rodzin.

Wypoczynek dla dzieci i młodzieży

Kuratorium Oświaty z ramienia Wojewody Zachodniopomorskiego i Ministra Edukacji Narodowej ogłasza otwarty konkurs ofert na realizację zadania wypoczynek dla dzieci i młodzieży.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie co roku składa zapotrzebowanie do Kuratorium Oświaty na wypoczynek letni.

Wypoczynek skierowany jest do dzieci i młodzieży z mniejszymi szansami, które ze względu na swoją sytuację, wynikającą z problemów rodzinnych, miejsca zamieszkania, niepełnosprawności i in. mają utrudniony dostęp do wypoczynku.

Beneficjentami wypoczynku letniego są dzieci i młodzież z rodzin wielodzietnych, żyjących w trudnych warunkach materialnych, wymagających szczególnego wsparcia wychowawczego, wychowankowie domów dziecka oraz innych placówek opiekuńczo-wychowawczych, a także rodzin zastępczych.

W roku 2019 r. otrzymaliśmy 27 miejsc kolonijnych dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta Białogard. Dzieci spędziły wypoczynek letni w miejscowości Przesieka w województwie Dolnośląskim.

2.2 Interdyscyplinarny Zespół Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Białogardzie działa Interdyscyplinarny Zespół Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który został powołany na mocy Zarządzenia Burmistrza Białogardu Nr 85/2011 z dnia 13 września 2011r.

W skład Zespołu wchodzi pedagogzy ze szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich, kuratorzy zawodowi Sądu Rejonowego, przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji, kierownik Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, przedstawiciel Urzędu Miasta, przedstawiciel ochrony zdrowia, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy MOPS.

Zadaniem Zespołu jest integrowanie i podejmowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przemocy w rodzinie. Czynności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmowane są w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”.

W 2019 r. w związku z założeniem przez funkcjonariuszy policji 40 Niebieskich Kart. Zespół podjął działania zgodnie z procedurą i powołał 97 grupy robocze. Osoby objęte pomocą w ramach procedury „Niebieskiej Karty” otrzymały wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego, w uzasadnionych przypadkach schronienia. Osoby stosujące przemoc były kierowane do udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym dla sprawców przemocy, w sytuacji osób uzależnionych podejmowano działania skierowane na podjęcie leczenia odwykowego. Pracownicy socjalni monitorują środowiska, pozostając w stałym kontakcie z osobami w celu udzielenia w razie potrzeby natychmiastowego wsparcia.

Szczegółową analizę przedstawia sprawozdanie z działań podjętych przez Interdyscyplinarny Zespół Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

2.3 Inne działania podejmowane na rzecz świadczeniobiorców pomocy społecznej

Pomoc żywnościowa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa jest krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym. Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/ rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych. Pomoc przekazywana jest w formie artykułów spożywczych osobom najbardziej potrzebującym i znajdującym się w trudnej sytuacji (określone przesłanki art. 7 ustawy o pomocy społecznej), przekazywane bezpłatnie. Pomocą żywnościową w ramach POPŻ mogą być objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, których dochód nie przekracza 200 % kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj.:

- 1402 zł dla osoby samotnie gospodarującej
- 1056 dla osoby w rodzinie

Program realizowany jest przez organizacje partnerskie o zasięgu ogólnopolskim lub ponadregionalnym wyłonione w drodze konkursu tj. Caritas Polska, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz Federacje Polskich Banków Żywności.

W marcu 2019 r. Burmistrz Białogardu oraz Dyrektor Mops w Białogardzie podpisały umowę z Bankiem Żywności w Nowych Bielicach o nawiązaniu współpracy dotyczącej dystrybucji żywności dla osób potrzebujących w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Pomocą zostały objęte osoby z terenu Miasta Białogard. 1200 osób najbardziej potrzebujących otrzymało wsparcie w postaci produktów żywnościowych.

Zachodniopomorska Karta Seniora.

Adresowana jest do osób zamieszkałych na terenie województwa zachodniopomorskiego.

O Kartę mogą ubiegać się osoby, które ukończyły 60 lat. Karty wydawane są bezpłatnie.

Wniosek o wydanie Zachodniopomorskiej Karty Seniora należy złożyć w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy społecznej w Białogardzie ul. Krótka 1. Odbioru Karty dokonuje się osobiście w miejscu złożenia wniosku o wydanie Karty.

Karta umożliwia korzystanie, na preferencyjnych warunkach, z katalogu ofert: kultury, edukacji, rekreacji, transportu i innych usług oferowanych przez partnerów Programu,

dostępnego w na stronie internetowej Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Szczecinie. Na terenie Miasta Białogard dostępne są dwa punkty, które umożliwiają skorzystanie z ulg na podstawie tej Karty: Druczek Sklep Papierniczy, Białogard ul. Staromiejska 28 oraz Skład Węgla, Białogard ul. Kołobrzaska 2.

W 2019 roku zostało przyznanych 111 Zachodniopomorskich Kart Seniora.

Zachodniopomorska Karta Rodziny.

Wsparciem Zachodniopomorskiej Karty Rodziny objęte są rodziny z minimum dwojgiem dzieci, z terenu województwa zachodniopomorskiego. Program Zachodniopomorskich Kart Rodziny ma na celu poprawę sytuacji rodzin. Karta umożliwia korzystanie, na preferencyjnych warunkach, z katalogu ofert: kultury, edukacji, rekreacji, transportu i innych usług oferowanych przez partnerów Programu.

O wydanie Zachodniopomorskiej Karty Rodziny mogą ubiegać się:

- a) rodzice prowadzący wspólne gospodarstwo domowe z **minimum dwojgiem dzieci** oraz dzieci (do 18 roku życia lub 26 roku życia w przypadku kontynuowania nauki, dożywotnio w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności);
- b) rodziny zastępcze zamieszkałe pod wspólnym adresem;
- c) rodzinne domy dziecka.

Karty wydawane są bezpłatnie.

Przyznanie Karty następuje na podstawie wniosku złożonego w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy społecznej w Białogardzie ul. Krótka 1. Odbioru Karty dokonuje się osobiście w miejscu złożenia wniosku o wydanie Karty.

W przypadku rodzica Karta wydawana jest na czas nieokreślony. Natomiast dla dzieci Karta wydawana jest na czas określony, tj. do osiągnięcia przez dziecko 18 – go roku życia. W przypadku dzieci, które po 18 roku życia kontynuują naukę, możliwe jest na ich wniosek wydanie kolejnej Karty ważnej do ukończenia 26-go roku życia dziecka.

Karta dla osoby pełnoletniej jest ważna z dowodem osobistym. W przypadku dzieci uczących się, Karta jest ważna z legitymacją szkolną, bądź studencką.

Z tej formy pomocy w 2019 roku skorzystało 40 osób.

III. STYPENDIA SZKOLNE

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Dochód netto na członka rodziny z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku nie może być wyższy niż kwota 528 zł.

Wypełnione kompletne wnioski wraz z załączonymi dokumentami należy składać od 01 września do 15 września b.r., a w przypadku słuchaczy kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowniczych służb społecznych w terminie do 15 października. W uzasadnionych przypadkach wniosek może być złożony po upływie terminu.

Pomoc materialna przysługuje:

- uczniowi szkoły podstawowej, gimnazjalnej, ponadgimnazjalnej, policealnej, do czasu ukończenia kształcenia- nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia,
- wychowankowi ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży upośledzonej w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży upośledzonej umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki – do czasu zakończenia jego realizacji,
- słuchaczowi kolegium nauczycielskiego, nauczycielskiego kolegium języków obcych, kolegium pracowników służb społecznych- do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia, zwanych w dalszej części „uczniem”.

Stypendium szkolne może być przyznane w okresie od września do czerwca w danym roku szkolnym, a w przypadku słuchaczy kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowniczych służb społecznych od października do czerwca danego roku szkolnego.

Stypendium szkolne może być udzielone w następującej formie:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych wykraczających poza zajęcia realizowane w szkołach w ramach planu nauczania a także poza szkołą, – pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakup podręczników.

W roku 2019 złożono 234 wniosków o przyznanie stypendium szkolnego. Świadczenie przyznano 201 uczniom.

IV. ŚWIADCZENIA RODZINNE, FUNDUSZ ALIMENTACYJNY I ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

4.1 Świadczenia rodzinne

Realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych, od 2004 zajmuje się Sekcja Świadczeń Rodzinnych MOPS, działa ona jako odrębny organ administracji samorządowej. W 2019 roku ze świadczeń rodzinnych tj. na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych skorzystało ok. 1624 rodzin, wydano ok. 1955 decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych. W skład świadczeń rodzinnych wchodzi zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, oraz świadczenia opiekuńcze którymi są zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie. Świadczenia rodzinne są w całości zadaniami zleconymi finansowanymi z budżetu państwa.

Uchwała Rady Miejskiej Białogardu nr V/24/2015 w sprawie szczegółowych zasad udzielania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka jest także świadczeniem rodzinnym wypłacanym ze środków własnych gminy, którego w 2019 r. wypłacono 198, tj. 198 000,00zł Dokładne wartości wypłaconych świadczeń przedstawia poniższa tabela.

TABELA Nr 6

Rodzaj świadczeń	Wydatki w 2019 (zł)	Liczba wypłaconych świadczeń w roku 2019	Liczba rodzin korzystających przez cały rok
Zasiłki rodzinne	1 921 562	16 374	892
Dodatki do zasiłków rodzinnych	797 313	6 495	701
Zasiłki pielęgnacyjne	1 474 213	7 774	714
Świadczenia pielęgnacyjne	2 289 878	1449	155
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	150 000	150	148
Świadczenie rodzicielskie	776 835	861	136

Składki na ubezpieczenie społeczne	434 186	1 246	107
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	130 419	1 148	95

Zasiłki rodzinne w 2019 roku były wypłacane na podstawie kryterium dochodowego 674,00zł. Kryterium jest nieco wyższe dla rodzin, które wychowują dziecko niepełnosprawne, obecnie jest to kwota 764,00zł. . Ilość osób pobierających zasiłek rodzinny wraz z dodatkami w ostatnim roku zwiększyła się. Bardzo trudno jednak uzasadnić przyczyny wzrostu liczby rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych. Jedną z przyczyn może być zapewne świadczenie wychowawcze, które przyznawane jest bez kryterium dochodowego na każde dziecko od lipca 2019r. w kwocie 500,00 zł . Osoby wykonujące pracę za najniższą kwotę wynagrodzenia często rezygnują z zatrudnienia, a utrata dochodu kwalifikuje ich do przyznania prawa do zasiłku rodzinnego.

Zasiłki pielęgnacyjne w kwocie: do 31-10-2019r. 184,42 zł, natomiast od 01-11-2019r. w kwocie 215,84 zł przeznaczone są dla osób legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności, lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ponadto zasiłek pielęgnacyjny można przyznać osobie legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu jeżeli jej niepełnosprawność powstała przed ukończeniem 21 roku życia. Świadczenie to nie jest zależne od dochodu.

Świadczenie pielęgnacyjne jest pobierane przez osoby rezygnujące z zatrudnienia lub nie podejmujące pracy, w związku z opieką nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności. Od stycznia 2019 wynosi ono 1 583,00zł miesięcznie (od 01.01.2020 r. w kwocie 1883,00 zł). Za osoby pobierające świadczenie, ośrodek odprowadza składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Osoby opiekujące się dorosłymi niepełnosprawnymi mogą ubiegać się o **specjalny zasiłek opiekuńczy**. Aby za opiekę nad osobą niepełnosprawna uzyskać to świadczenie trzeba spełniać kryterium dochodowe, które wynosiło 764,00 zł. W roku 2019 wydatkowano na to świadczenie 242,560 zł.

Zasiłek dla opiekunów wypłacany jest od 14 maja 2014r., obecnie w kwocie 620,00zł miesięcznie, osobom, które wcześniej pobierały świadczenie pielęgnacyjne w związku z opieką nad osobą starszą i nie uzyskały prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego na nowych zasadach. W 2019 r. wypłacono 96 720 zł. na powyższe świadczenie.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Uchwała Rady Miejskiej Białogardu nr V/24/2015 w sprawie szczegółowych zasad udzielania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka jest także świadczeniem rodzinnym wypłacanym ze środków własnych gminy, która weszła w życie 7 kwietnia 2015r.

Świadczenie to przysługuje osobom, zamieszkałym na terenie Miasta Białogard, przez okres co najmniej 12 miesięcy przed narodzinami dziecka w wysokości 1000zł na jedno dziecko. Wnioski można składać do momentu ukończenia przez dziecko 12 miesięcy.

Realizacją zadania zajmuje się Sekcja Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie. Od stycznia do grudnia 2019 r. wypłacono 199 000,00zł.

4.2 Fundusz alimentacyjny

Realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, również zajmuje się Sekcja Świadczeń Rodzinnych. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są wypłacane od 01.10.2008 roku.

W roku 2019 wypłacono świadczeń na łączną kwotę 1 591 560,00 zł. wypłacono 3 911 świadczeń.

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nakłada na organ również obowiązek dochodzenia wypłaconych świadczeń od dłużników alimentacyjnych. W celu odzyskania należności organ dysponuje szeregiem możliwości udostępnionych przez ustawodawcę. Organ występuje do prokuratury na podstawie art. 209 KK z wnioskiem o ściganie dłużnika jako uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, w stosunku do dłużników alimentacyjnych organ występuje także do starosty o zatrzymanie prawa jazdy. Ponadto organ podjął ponad 450 innych czynności urzędowych zmierzających do odzyskania należności dla skarbu państwa. W tym celu organ współpracuje z instytucjami takim jak prokuratura, policja, ministerstwo sprawiedliwości, powiatowy urząd pracy, biura informacji gospodarczej czy komornicy sądowi. Dodatkowo organ przeprowadza procedurę na podstawie wniosków o podjęcie działań wobec dłużników, nadesłanych z innych gmin będących miejscem zamieszkania wierzyciela, jeżeli dłużnik przebywa na terenie miasta Białogard. Takich wniosków w 2019 roku było 82. W 2019 roku dzięki działaniom organu do kasy miejskiej wpłynęło 82 261,75 zł, był to dochód własny gminy. Ogólna kwota zwrócona przez dłużników w 2019r. wyniosła 432 928,46 zł., z czego do budżetu państwa trafiło 350 666,71 zł.

4.3 Karta Dużej Rodziny

16 czerwca 2014r. weszło w życie rozporządzenie rady ministrów w sprawie realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych pod nazwą Karta Dużej Rodziny. Realizacja zadań związanych z rozporządzeniem jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

Do realizacji zadań w tym zakresie wyznaczono Sekcję Świadczeń Rodzinnych MOPS. W roku 2019 wydano ponad 736 kart.

Od 1 stycznia 2019r. obowiązują nowe zasady przyznawania Karty Dużej Rodziny.

Zmiana jest duża, ponieważ do 31 grudnia 2018 r. KDR mogli otrzymać tylko rodzice posiadający troje dzieci do 18 roku życia lub 25. w przypadku dzieci uczących się.

Od stycznia 2019r. wszyscy rodzice, którzy wychowali przynajmniej troje dzieci mogą wnioskować o przyznanie ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, wiek ich dzieci nie ma już znaczenia. Takie karty są bezterminowe i przyznawane tylko dla rodziców.

Od początku roku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie wpłynęło już ponad 180 wniosków o przyznanie KDR dla rodziców, którzy wychowali przynajmniej troje dzieci.

4.4 Świadczenie wychowawcze (500+)

1 kwietnia 2016r. w życie weszła ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 r. Zgodnie z w/w ustawą od lipca 2019r świadczenie to przysługuje na każde dziecko bez kryterium dochodowego w kwocie 500 zł miesięcznie. Do realizacji tego zadania wyznaczona została Sekcja Świadczeń Rodzinnych MOPS w Białogardzie. W 2019r. wpłynęło 1043 wniosków w formie papierowej i 1096 wniosków drogą elektroniczną.

W 2019r. MOPS w Białogardzie wypłacił świadczeń wychowawczych na kwotę 17 347 276,70 zł. tj. 34 838 świadczeń. Wydaliśmy ponad 2 771 decyzji w sprawach świadczenia wychowawczego.

4.5 Świadczenie Dobry Start (300+)

Kolejnym zadaniem zleconym Sekcji Świadczeń Rodzinnych jest Świadczenie Dobry Start. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” (Dz. U. z dnia 1 czerwca 2018 r., poz. 1061) określa szczegółowe warunki realizacji rządowego programu „Dobry Start” ustanowionego

str. 25

uchwałą Rady Ministrów Nr 80/2018 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry stary”.

Świadczenie Dobry Start w wysokości 300 zł. raz w roku (jednorazowo) przysługuje w związku z rozpoczęciem przez dziecko roku szkolnego. Świadczenie Dobry Start przysługuje w związku z rozpoczęciem przez dziecko roku szkolnego do ukończenia :- przez dziecko lub osobę uczącą się do 20. roku życia; - przez dziecko lub osobę uczącą się 24. rok życia – w przypadku dzieci i osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności. Świadczenie Dobry Start przysługuje także w przypadku ukończenia 20. rok życia przez dziecko lub osobę uczącą się i 24. roku życia dzieci i osób uczących się legitymującym się stopniem niepełnosprawności przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym.

Wnioski można składać od 1 lipca do 30 listopada.

W 2019 r. wypłaciliśmy świadczenia na kwotę 777 000,00 zł. Wydano 1916 informacji potwierdzających przyznanie świadczenia.

V. WYKONANIE FINANSOWE ZA 2019 ROK ORAZ PLAN NA 2020 ROK MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BIAŁOGARDZIE

Wykonanie za 2019 r. wynosi 36 989 992,19 zł, na rok 2020 Ośrodek ma zaplanowaną dotację w wysokości 46 236 061 zł.

Wysokość dotacji przyznanej na poszczególne rodzaje działalności MOPS przedstawiono w tabeli nr 7.

TABELA NR 7

Rodzaj działalności	Wykonanie na 2019	Plan na 2020	%
I Zadania własne ogółem w tym ;	4 406 430,74	4 167 000	94,6
Wspieranie rodziny	32 357,95	31 941	98,7
Przemoc w rodzinie	1 500	1 500	100
Pomoc materialna dla uczniów - stypendia	61 236,00	80 000	130,6
Ośrodek wsparcia	278 524,37	333 500	119,7
Usługi opiekuńcze	738 375,48	785 685	106
koszty utrzymania MOPS	1 597 838,35	1 534 374	96,0
Zasiłki i pomoc w naturze	308 473,51	200 000	64,8
Domy Pomocy Społecznej	1 388 125,08	1 200 000	86,4
II Zadania zlecone ogółem w tym;	28 585 296,27	38 467 000	134,6
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	78 692	87 000	110,5
Składki na ubezpieczenie zdrowotne – świadczenia rodzinne	130 419,19	108 000	82,8
Świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego	9 945 501,50	9 500 000	95,5
Karta dużej rodziny	2 316,82	0	-
Ochrona zdrowia	3 873,67	4 000	103,20
Wynagrodzenie opiekuna prawnego - zasiłek zasądzony postanowieniem Sądu	33 474,47	8 000	23,9
Świadczenia wychowawcze	17 575 877,49	28 000 000	159,3
Za życiem	12 371,13	0	-
Dobry Start	802 770	760 000	94,7
III Dotacja z budżetu na zadania własne gminy w tym:	3 923 124,76	3 602 061	91,80
Pomoc materialna dla uczniów - stypendia	244 944	0	-

Wspieranie rodziny	18 904,05	0	-
Dożywianie – posiłki dla potrzebujących	596 651,94	500 000	83,8
Składki na ubezpieczenie zdrowotne – świadczenia społeczne	110 260,52	121 061	109,8
Zasiłki stałe	1 018 655,65	869 000	85,31
Zasiłki okresowe	1251 528,18	1 595 000	127,4
koszty utrzymania MOPS	559 856,92	517 000	92,3
Usługi opiekuńcze zwykłe -75+	122 323,50	0	0
IV Projekt „Podziel się domem- razem możemy więcej”	28 697,27	22 500	78,40
Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych- SFWON- środki pozabudżetowe	46 443,15		
OGÓLEM	36 989 992,19	46 236 061	125,15

Z przedstawionej tabeli wynika, że dotacja, którą posiadamy nie zaspokoi wszystkich potrzeb Ośrodka. Śladem poprzednich lat dotacja na poszczególne zadania w szczególności na zadania zlecone jest uzupełniana w ciągu roku budżetowego.

Najpilniejsze sprawy pomocy społecznej w 2020 r. to:

- Zapewnienie ciągłości realizacji świadczeń (pieniężnych i niepieniężnych) w ramach zadań własnych i zleconych.
- Realizacja programu wieloletniego „Posiłek w domu i w szkole”, którym objęte będą dzieci do 7 roku życia, uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz osoby i rodziny znajdując się w trudnej sytuacji życiowej.
- Realizacja zadania własnego – dofinansowanie kosztów pobytu osób umieszczonych w domach pomocy społecznej.

VI. PLAN I POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2020 ROK

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Celem pomocy społecznej jest także zapobieganie powstawaniu sytuacji powodujących konieczność korzystania z pomocy społecznej. Pomoc społeczna powinna również zapobiegać marginalizacji osób, rodzin, powinna mobilizować do aktywnego i samodzielnego działania i rozwiązywania trudnych sytuacji życiowych.

Tabela nr 8 przedstawia plan zadań i potrzeb Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie na rok 2020 .

TABELA NR 8

Lp	Treść zadania	Sposób finansowania	Odpowiedzialny za realizację	Uwagi
1	2	3	4	5
1	Realizacja zadań zleconych wg przepisów ustawy o pomocy społecznej;	Budżet Wojewody	Dyrektor MOPS	W ramach zabezpieczonych dotacji
2	Realizacja zadań własnych wg przepisów ustawy o pomocy społecznej;	Budżet Miasta Białogard	Dyrektor MOPS	W ramach zabezpieczonych dotacji
3	Realizacja zadań w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych;	Budżet Wojewody	Dyrektor MOPS	Przyznana dotacja na 2020 r. – 9 500 000 zł
4	Realizacja ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;	Budżet Wojewody	Dyrektor MOPS	Realizacja działań wobec dłużników alimentacyjnych zmierzających do zwiększenia ściągalności należności

5	Realizacja programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”;	Budżet Miasta Białogard, Budżet Wojewody	Dyrektor MOPS	Objęcie pomocą w formie gorącego posiłku i zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności około 1000 osób
6	Realizacja zadań wynikających z przepisów ustawy o pieczy zastępczej-asystent rodziny;	MPiPS, Budżet Miasta Białogard	Dyrektor MOPS	Objęcie pomocą rodzin, które wykazują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
7	Stypendia szkolne;	Budżet Wojewody, Budżet Miasta Białogard	Dyrektor MOPS	Prognozowana liczba wniosków na nowy rok szkolny- 200 wniosków. Udział środków własnych wynosi 80 000zł.
8	Realizacja ustawy o Karcie Dużej Rodziny;	Budżet Wojewody	MOPS	Działania podejmowane na rzecz rodzin wielodzietnych (przyjmowanie wniosków i wydawanie KDR)
9	Realizacja ustawy o „pomocy państwa w wychowywaniu dzieci”;	Budżet Wojewody	Dyrektor MOPS	Realizacja programu „Rodzina 500 plus”
10	Superwizja dla pracowników MOPS;	Budżet Miasta Białogard, Środki UE	Dyrektor MOPS	Podjęcie działań niwelujących stres i wypalenie zawodowe u pracowników MOPS
11	Szkolenia dla pracowników MOPS;	Budżet Miasta Białogard, Środki UE	Dyrektor MOPS	Szkolenia podnoszące kwalifikacje i wiedzę pracowników MOPS
12	Współpraca ze specjalistami (prawnik, terapeuta, psycholog)	Budżet Miasta Białogard, Środki UE	Dyrektor MOPS	Działania realizowane na rzecz podopiecznych, współpraca ze stowarzyszeniami.

13	Realizacja zadań z zakresu dystrybucji artykułów spożywczych dla osób najbardziej potrzebujących w ramach POPŻ 2014-2020	Środki UE	Dyrektor MOPS	Działania podejmowane przez pracowników Ośrodka oraz lokalnych przedsiębiorców na rzecz mieszkańców Białogardu
14	Realizacja ustawy „Za życiem	Budżet Wojewody	Dyrektor MOPS	Realizacja zadania zgodnie z potrzebami mieszkańców Miasta Białogard
15	Realizacja ustawy „Dobry start”	Budżet wojewody	Dyrektor MOPS	Realizacja programu „Dobry start”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie realizuje w swojej codziennej pracy Ustawę o pomocy społecznej, Ustawę o świadczeniach rodzinnych, Ustawę o pieczy zastępczej oraz realizuje zadania w oparciu o Miejską Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2024 (Uchwała Rady Miejskiej, Nr VI/35/20